T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Sayı : 30824082-610-17089345 22 Ekim 2026
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat: Tel:
Faks: e-posta: elektronik ağ: www.csb.gov.tr

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN İSKENDER BAYHAN'IN
TBMM 7/42874 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/42874
9K 138

SORULAR

İzmir ili Menemen ilçesi Çavuşköy Mahallesi'nde, Gediz Nehri'nin alüvyonlarıyla oluşmuş yüksek verimli tarım arazilerinin kaçak hafriyat dökümleriyle sistematik biçimde yok edildiği görülmektedir. Yaklaşık 30.200 metrekarelik alan kaçak hafriyat sahasına dönüştürülmüş olup, İzmir'in farklı bölgelerinden kontrolsüz şekilde taşınan hafriyatların bu alana döküldüğü Evrensel Gazetesinin 24 Mart 2026 tarihli, "Menemen'deki tarım arazileri hafriyata boğuluyor" başlıklı haberi ile kamuoyunun gündemine taşınmıştır.

İktidarın yıllardır uyguladığı uyguladığı rant odaklı imar politikaları, tarım arazilerini su kaynaklarını ve yaşama alanlarını hızla tüketmektedir. Tarım alanlarının korunması anayasal bir sorumluluk olmasına rağmen, mevcut uygulamalar bu alanların ya satışa çıkarılması ya da fiilen işlevsiz hale getirilmesiyle sonuçlanmaktadır.

Bölge halkı ve üreticiler; defalarca yapılan şikayet başvurularına rağmen etkin bir müdahale yapılmadığını, kaçak faaliyetlerin sürdüğünü ve devletin denetim görevini yerine getirmediğini açıkça ifade etmektedir. Hafriyat atıklarının toprağın yapısını bozduğu, yeraltı su kaynaklarını kirlettiği, tarımsal üretimi düşürdüğü ve halk sağlığı açısından risk oluşturduğu bilinmesine rağmen bu faaliyetlerin devam etmesi, Bakanlığınızın sorumluluğu kapsamındadır.

Ayrıca ağır tonajlı kamyonların yarattığı yol tahribatı, trafik güvenliği riskleri ve hava kirliliği gibi sorunlar da bölgedeki halkın sağlığını doğrudan tehdit etmektedir. Tüm bu gelişmeler, iktidarın çevre, tarım, halk sağlığı politikalarının, sermaye ve rant için heba eden bir anlayışla yürütüldüğünü göstermektedir.

Bu bağlamda;

1) Menemen Çavuşköy Mahallesi'nde söz konusu kaçak hafriyat faaliyetleri Bakanlığınız tarafından ne zamandan beri bilinmektedir? Bu süre zarfında neden önleyici bir müdahale gerçekleştirilmemiştir?

2) Bölge halkı tarafından yapılan çok sayıda şikayete rağmen sonuç alınamamasının nedeni nedir?

3) Söz konusu alanın kaçak hafriyat sahası olarak kullanıldığı tespit edilmiş midir? Edilmişse faaliyetlerin devam etmesine neden, nasıl izin verilmiştir?

4) Kaçak hafriyat faaliyetlerini yürüten kişi veya şirketler kimlerdir? Bu kişi ve kuruluşlara yönelik hangi yaptırımlar uygulanmıştır? Uygulanan cezalar caydırıcı nitelikte midir?

5) Tarım arazilerinin korunmasına ilişkin mevcut denetim sisteminin yetersiz olduğu açıkça ortadayken, Bakanlığınız bu konuda neden etkili ve sürekli bir denetim mekanizması kurmamaktadır?

6) İzmir genelinde son 5 yılda kaç adet tarım arazisi hangi ölçekte kaçak hafriyat, imar değişikliği veya benzeri uygulamalarla işlevini yitirmiştir?

7) Hafriyat dökümleri nedeniyle kirlenme riski bulunan yeraltı su kaynakları ve tarım alanlarına ilişkin herhangi bir bilimsel analiz yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları kamuoyuyla neden paylaşılmamaktadır?

8) Tarım arazilerinin korunması yerine imara açılması veya fiilen yok edilmesine yol açan mevcut politikaların gözden geçirilmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?

9) Gıda güvenliğinin stratejik bir mesele olduğu günümüzde, verimli tarım arazilerinin bu şekilde yok edilmesinin uzun vadeli etkilerine ilişkin Bakanlığınızın bir değerlendirmesi bulunmakta mıdır?

CEVAPLAR

İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından Çavuşköy ve Eski Gediz mevkilerinde 2024-2026 yılları arasında atık konusunda 309 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

Menemen ilçesi Çavuşköy mevkisinde 2024, 2025 ve 2026 yıllarında gerçekleştirilen denetimler kapsamında, 0 ada 649, 670 ve 672 numaralı parsellerde tespit edilen aykırılıklar nedeniyle ilgili gerçek ve tüzel kişiler hakkında idari yaptırımlar uygulanmış; ayrıca 0 ada 670 numaralı parselin yer sahibi hakkında Menemen Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Bölge halkı tarafından yapılan şikâyetler İl Müdürlüğümüze intikal etmiş olup, İl Müdürlüğümüz teknik personelince incelenerek gerekli işlemler yürütülmektedir.

Söz konusu alanın kaçak hafriyat sahası olarak kullanıldığı tespit edilmiş ve idari yaptırımlar uygulanmış olup, yaptırımlara ilişkin mahkeme süreçleri devam etmektedir. Ayrıca İl Müdürlüğümüzce şikâyet konusu alanlarda çevre kirliliği kapsamında takip denetimleri yapılmaktadır.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.